

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975

30 APRIL 1975

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wetten betreffende de mijnen,
graverijen en groeven,
gecoördineerd bij koninklijk besluit
van 15 september 1919 en gewijzigd
bij de wetten van 2 februari 1951, 15 juli 1960
en 16 november 1961.

(Ingediend door de heer Glinne.)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De enige mijnexploitaties waarover België thans beschikt zijn de Waalse en Kempense steenkolenmijnen en de ijzerertsmijnen in de provincie Luxemburg.

Minder dan een eeuw geleden telde ons land nochtans talrijke exploitaties van ferrometalen (en zelfs van goud), van non-ferrometalen en van andere ertsen, zodat honderden concessies voor ertsen werden verleend.

Enkele jaren geleden mocht worden aangenomen dat de exploitatie van de delfstoffen in ons land zou gaan verdwijnen; vandaag de dag oordeelt men daarover niet meer op dezelfde manier, daar men zich bewust is gaan worden van de noodzaak af te stappen van de gemakshalve gekozen oplossingen bij het zoeken naar grondstoffen die de basis van onze industrie vormen.

Er zijn aanwijzingen dat in de diepe ondergrond van onze bodem nog onontgonnen vindplaatsen voor non-ferrometalen zitten.

De in de loop van de vorige eeuw opgestelde mijnwetten hadden ongelukkig een reeks strenge regels vastgelegd volgens welke de prospectie of de exploitatie diende te worden verricht.

Het bestaan van honderden kleine concessies voor non-ferrometalen, die bovendien dan soms nog onder sekwestering staan ingevolge de jongste oorlog, verhindert thans elke opzoeking van die grondstoffen. De afschaffing langs administratieve weg van die concessies is een lange, dure en vaak onuitvoerbare procedure. Een dringende hervorming van onze mijnwetten moet zulks verhelpen.

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975

30 AVRIL 1975

PROPOSITION DE LOI

modifiant les lois sur les mines,
minières et carrières,
coordonnées par l'arrêté royal
du 15 septembre 1919, modifiées par les lois
des 2 février 1951, 15 juillet 1960
et 16 novembre 1961.

(Déposée par M. Glinne.)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La Belgique ne comporte actuellement comme exploitations de mine que celle de houille dans les charbonnages wallons et campinois et celle de minerai de fer dans la province de Luxembourg.

Toutefois, il y a moins d'un siècle, notre pays comptait de multiples exploitations de métaux ferreux (et même d'or), non ferreux et autres minerais, à tel point que des centaines de concessions ont été accordées.

Il y a quelques années, on pouvait croire que l'exploitation des richesses minières allait disparaître chez nous; il pourrait ne plus en être de même aujourd'hui, puisqu'on a pris conscience de la nécessité d'abandonner la politique de facilité dans la recherche des matières premières qui servent de base à notre industrie.

Des indices font croire que des gisements vierges de métaux non ferreux existent dans notre sous-sol profond.

Les lois minières élaborées le siècle dernier avaient malheureusement enfermé dans un carcan de règles la façon dont la recherche ou l'exploitation pouvait être effectuée.

Ainsi, l'existence de centaines de petites concessions de métaux non ferreux, parfois encore sous séquestre à la suite de la dernière guerre, empêche actuellement d'effectuer toute recherche de ces substances. La suppression administrative de ces concessions se révèle une procédure longue, coûteuse et parfois impossible à réaliser. Une réforme urgente des lois minières doit donc y remédier.

Toelichting bij de artikelen.

Het enig artikel van deze wet vervangt de artikelen 60 tot 73ter van de mijnwetten door geheel nieuwe artikelen 60 tot 69 die in een aangepaste procedure voorzien met betrekking tot het intrekken, de afstand en het verval van de mijnconcessie.

Artikelen 60, 61 en 62.

Artikel 60 verleent aan de Koning de bevoegdheid een concessie in te trekken waarvan de houder vervallen is verklaard of waarvan hij afstand heeft gedaan.

Om te beletten dat die doeltreffende regeling gepaard gaat met willekeurige beslissingen en dat het begrip « algemeen belang » niet verkeerdelijk door de uitvoerende macht wordt geïnterpreteerd, bepaalt artikel 61 dat geen enkele intrekking zal worden uitgesproken vooraleer de Raad van State daarover gunstig geadviseerd zal hebben.

Het koninklijk besluit van intrekking doet de concessie verdwijnen maar ontlast de concessiehouder die van zijn concessie afstand heeft gedaan of wiens concessie vervallen is, niet van de gevolgen die hij uit hoofde van zijn vroegere exploitatie te zijnen laste moet nemen.

Het koninklijk besluit verplicht hem trouwens zich binnen een bepaalde periode die voor elk afzonderlijk geval is vastgesteld, zich van zijn verplichtingen te kwijten wanneer het gaat om werken in verband met de veiligheid die overeenkomstig de van kracht zijnde wetten en besluiten zijn voorgeschreven.

Zulks is bij voorbeeld het geval voor het opvullen van de putten die om klaarblijkelijke redenen niet open of in staat van verval mogen blijven en die moeten worden opgevuld en bedekt met een steen die ze op veilige en definitieve wijze afdekt.

Het opgeven van een concessie brengt belangrijke gevolgen met zich mede en iedereen moet er zich rekenschap van geven dat hij dat niet ongestraft kan doen om aan zijn verplichtingen te ontkomen.

Om al of niet opzettelijke technische passiviteit van de vroegere concessiehouder te voorkomen heeft de Staat het recht en de plicht om in diens plaats op te treden wanneer hij in gebreke blijft om de voor de veiligheid vereiste werken uit te voeren. Opdat dank zij die passiviteit niet zou getracht worden de kosten van die werken ten laste van de gemeenschap te leggen, wordt in dat geval aan de Schatkist een voorrecht gegeven op alle roerende en onroerende goederen van de concessiehouder.

Artikel 63.

Het nieuwe artikel 63 breidt het aantal gevallen uit waarin vrijwillig kan worden afgezien van het eigendomsrecht op een mijn. Naast het ontbreken van een voldoende exploiteerbare laag en het verdwijnen van de financiële of technische rendabiliteit van de exploitatie van een vindplaats komt nu ook in aanmerking het kennelijk onvermogen of de ontbinding van de onderneming die houdster is van de concessie.

Dank zij de nieuwe wetsbepaling zal een maatschappij die een te zwaar passief heeft om zich te kunnen herstellen en die de exploitatie definitief heeft moeten stopzetten, vrijwillig kunnen afstand doen van haar eigendomsrecht op de mijn.

Examen des articles.

L'unique article de cette loi remplace les articles 60 à 73ter des lois minières par des articles 60 à 69 absolument nouveaux, qui proposent une procédure adéquate pour la révocation, la renonciation et la déchéance des concessions de mine.

Articles 60, 61 et 62.

L'article 60 donne au Roi le pouvoir de révoquer une concession dont le titulaire est déchu ou à laquelle le concessionnaire a renoncé.

Pour que l'efficacité du travail n'ait cependant pas comme contrepartie l'installation de l'arbitraire et que la notion d'intérêt général ne puisse être abusivement interprétée par le pouvoir exécutif, l'article 61 a prévu qu'aucune révocation ne sera prononcée que sur avis favorable du Conseil d'Etat.

L'arrêté royal de révocation fait disparaître la concession, mais n'exonère pas le concessionnaire qui renonce ou qui a été déchu, des séquences dont il doit assumer la charge du fait de ses exploitations passées.

Il lui intime d'ailleurs d'avoir à se débarrasser de ses obligations dans certains délais fixés cas par cas, lorsqu'il s'agit de travaux de sûreté prescrits conformément aux lois et arrêtés en vigueur.

Il en est ainsi, par exemple, du comblement des puits qui, pour des raisons bien évidentes, ne peuvent rester ouverts, ni à l'abandon, et qui doivent être remblayés et couverts d'une dalle les obturant de façon sûre et définitive.

L'abandon d'une concession laisse des séquences importantes, et chacun doit savoir qu'il ne lui sera pas autorisé de le faire impunément pour échapper à ses obligations.

Pour éviter toute passivité technique de cet ancien concessionnaire, qu'elle soit volontaire ou non, l'Etat a le droit et le devoir de se substituer au défaillant pour exécuter les travaux de sécurité. Afin que cette passivité ne soit pas un moyen utilisé pour tenter de mettre à charge de la collectivité les frais de ces opérations, un privilège total sur les biens meubles et immeubles du concessionnaire est octroyé au Trésor public dans ce cas.

Article 63.

Le nouvel article 63 étend le nombre de cas où la renonciation volontaire à la propriété de la mine peut être obtenue. A l'inexistence d'un gîte suffisamment exploitable, à la cessation de rentabilité financière ou technique d'un gisement est venue s'ajouter la déconfiture ou la dissolution de l'entreprise concessionnaire.

La société dont le passif est trop lourd pour arriver à remonter la pente et qui a dû cesser son exploitation à titre définitif, pourra, avec la nouvelle disposition légale, demander volontairement la renonciation à la propriété de la mine.

Artikel 64.

De huidige procedure inzake verval of intrekking van een concessie vergt de bemoeiing van een rechtbank, een in kracht van gewijsde gegaan vonnis en eventueel het instellen van een vordering tot ontkenning van rechten.

Inzake steenkolenmijnen had de wetgever in 1951 en 1961 bepaald dat de Nationale Raad voor de Steenkolenmijnen, resp. het Directorium voor de Kolennijverheid de aan een concessiehouder verleende steenkolenmijnconcessie ambtshalve vervallen kon verklaren en dat de Koning, op grond van die vervallenverklaring, de concessie bij besluit kon intrekken.

Ingevolge de opheffing van de twee voornoemde instellingen kan die vereenvoudigde procedure inzake verval of intrekking van een concessie niet meer worden toegepast.

Artikel 64 somt de gevallen op waarin verval mogelijk is en vult de oorspronkelijk bepaalde gevallen aan.

Het eigendomsrecht over de mijn werd slechts verleend om de minerale rijkdom productief te maken. Indien de concessiehouder niet meer over de technische of financiële middelen beschikt om een vindplaats te exploiteren in het algemeen belang of dat gewoon niet meer wenst te doen, is het normaal dat het eigendomsrecht over de mijn hem wordt ontnomen, zodat hij er later niet mee kan speculeren.

De nieuwe in de artikelen 65 en 66 bepaalde procedures inzake afstand en verval van een concessie zijn snel en worden niet afgeremd door de talrijke voorzieningen die de wetgever daartoe vroeger had getroffen. Thans is alles in beweging; alles wijzigt zich snel en alleen zij die zich snel genoeg weten aan te passen aan die wijzigingen kunnen overleven.

Artikelen 65 en 66.

Ingevolge de huidige procedure inzake afstand van een concessie kan de Koning een concessiehouder machtigen afstand te doen van zijn concessie, maar die afstand heeft slechts uitwerking vanaf de dag waarop uit een in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt bericht blijkt dat alle met het oog op de veiligheid voorgeschreven werken zijn uitgevoerd en dat de concessiehouder opheffing verkregen heeft van alle op de mijn genomen inschrijvingen.

Het blijkt dus dat de afstand slechts uitwerking heeft lang nadat het koninklijk besluit waarbij machtiging wordt verleend om afstand te doen van de concessie, is uitgevaardigd.

De aanvraag om afstand te doen zal door de concessiehouder worden ingediend bij de Minister tot wiens bevoegdheid de mijnen behoren, die het dossier op regionaal niveau zal laten bestuderen en voorbereiden door de mijningenieur.

Bij de aanvraag om afstand te doen zal (of zullen) een document (of documenten) gevoegd zijn, dat (of die) het de Raad van State zal (of zullen) mogelijk maken te constateren dat de mijn als eigendom, als onroerend goed mag worden geschraapt omdat er in feite of ingevolge vrijwillige afstand geen inschrijving meer op bestaat.

Opdat geen enkele persoon die een inschrijving op de mijn genomen heeft de procedure tot vervallenverklaring zou kunnen verhinderen, wordt de schuldeiser van zijn voorrecht vervallen verklaard indien hij binnen een termijn van drie maanden met ingang van de kennisgeving die hij vanwege de concessiehouder of via het *Belgisch Staatsblad* heeft ontvangen, zijn rechten niet heeft doen gelden.

Er zijn thans meer dan 100 concessies voor non-ferrometalen waarvan de houder onbekend is. Ten einde logge, lange en dure procedures te voorkomen, is bepaald dat aan de concessiehouders moet worden gevraagd dat zij binnen

Article 64.

L'actuelle procédure de déchéance et de révocation nécessite l'intervention des tribunaux, un jugement ayant acquis force de chose jugée et éventuellement une action en dénégation de droits.

En matière de mine de houille, en 1951 et 1961, le législateur avait prévu que, soit le Conseil national des charbonnages, soit le Directoire de l'industrie charbonnière, pouvait déchoir d'office un concessionnaire de mine de houille et que le Roi pouvait, par arrêté, sur base du prononcé de cette déchéance, révoquer la concession.

La disparition des deux organismes susdits a rendu caduque cette procédure simplifiée de déchéance et de révocation.

L'article 64 énumère les cas où une telle déchéance est possible et complète les cas prévus initialement.

La propriété de la mine n'a été accordée que pour que les richesses minérales soient mises en valeur. Si le concessionnaire ne possède plus les capacités techniques ou financières, ou simplement la volonté d'exploiter au profit de l'intérêt général un gisement, il est normal que la propriété de la mine lui soit retirée et qu'il n'en fasse pas ultérieurement un objet de spéculation.

Les nouvelles procédures de renonciation et de déchéance de concession prévues aux articles 65 et 66 sont rapides, et ne s'encombrent pas des multiples freins que le législateur avait prévus auparavant. Le monde actuel est mouvant, se transforme rapidement et la survie n'est promise qu'à ceux qui peuvent s'adapter suffisamment vite aux fluctuations.

Articles 65 et 66.

L'actuelle procédure de renonciation à la concession donne au Roi le pouvoir d'autoriser un concessionnaire à renoncer à sa concession, mais ne rend celle-ci effective que le jour où un avis publié au *Moniteur belge* fait connaître que tous les travaux de sûreté prescrits sont exécutés et que le concessionnaire a obtenu la mainlevée de toutes les inscriptions prises sur la mine.

On constate que la renonciation ne produit ses effets que longtemps après que l'arrêté royal de renonciation a été pris.

Cette renonciation sera introduite par le concessionnaire auprès du Ministre ayant les mines dans ses attributions, qui fera étudier et préparer le dossier au niveau régional par l'ingénieur des mines.

Cette demande de renonciation sera accompagnée du ou des documents qui permettront au Conseil d'Etat de constater que la mine peut être biffée en tant que propriété, en tant qu'immeuble, parce qu'il n'y a plus d'inscription sur elle, soit de fait, soit par renonciation volontaire.

Afin qu'aucune personne ayant une inscription sur la mine ne puisse faire obstacle à la procédure de déchéance, le créancier est déchu de son privilège si, dans un délai de trois mois à dater de l'information qu'il a reçue, soit du concessionnaire, soit par la voie du *Moniteur belge*, il n'a pas fait usage de ses droits.

Il existe actuellement plus d'une centaine de concessions de métaux non ferreux sans titulaire connu. Pour éviter de lourdes procédures, longues et coûteuses, il est prévu de demander aux concessionnaires de revendiquer leurs droits

drie maanden na de inwerkingtreding van dit nieuwe artikel hun rechten op te eisen. Indien de concessiehouder na het verstrijken van die termijn geen teken geeft en zijn recht van eigendom op de mijn niet opeist omdat hij zulks niet wenst, omdat hij meent dat de mijn niet meer rendabel is, of gewoon omdat de oorspronkelijke concessiehouder geen afstammelingen heeft, spreekt de Koning de vervallenverklaring uit.

Artikel 67.

De Koning is bevoegd om een concessiehouder te machtigen van zijn concessie afstand te doen dan wel hem van het recht van eigendom op de mijn vervallen te verklaren.

Het koninklijk besluit zal worden voorgedragen door de Minister onder wie de mijnen ressorteren; het zal enerzijds voorzien in de termijnen binnen welke de gewezen concessiehouder zich van zijn verplichtingen op het stuk van de openbare veiligheid behoort te kwijten en anderzijds in de eventuele maatregelen tot instandhouding van de mijn, respectievelijk in de wijze waarop derden waarborgen zullen krijgen met betrekking tot de verplichting van de concessiehouder om alle schade te vergoeden die zijn inrichting kan berokkenen.

Een dergelijk besluit kan echter slechts worden genomen mits de Raad van State een gunstig advies heeft uitgebracht.

Acht de concessiehouder zich benadeeld, dan heeft bij het recht om zich binnen twee maanden tot de burgerlijke rechtbanken te wenden.

Artikel 68.

Zodra het koninklijk besluit tot verval of afstand in het *Belgisch Staatsblad* verschenen is, zal alles opnieuw zo zijn alsof de concessie niet was toegekend, in die zin dat de mijn niet meer bestaat als eigendom en slechts door een nieuwe concessieakte opnieuw kan ontstaan en kan worden geëxploiteerd.

De vroegere eigenaar is daarom nog niet ontheven van de diverse lasten die uit de concessie voortvloeien en evenmin van de verplichting om de door de exploitatie ervan ontstane schade te herstellen, behalve indien hij voldaan heeft aan alle in het koninklijk besluit opgesomde verplichtingen, alsmede aan de verplichting om de door zijn werken berokkende schade te vergoeden.

Indien de concessiehouder in gebreke blijft de hem opgelegde verplichtingen na te komen, stelt het Rijk zich in zijn plaats en heeft het de preferentie om de gedane kosten te verhalen en zulks niet alleen meer op de bijgebouwen van de mijn, doch tevens op alle goederen die onmiddellijk na de gerechtskosten rang nemen.

Op die wijze zal men de zekerheid hebben dat de door het koninklijk besluit tot afstand opgelegde verplichtingen ten uitvoer gelegd zijn.

De mijn zal niet eerder opnieuw in bedrijf mogen worden gesteld dan nadat een nieuwe concessieakte is opgemaakt.

De eventuele nieuwe concessiehouder mag zonder vergoeding de putten, galerijen en alle ondergrondse werken in het algemeen overnemen; voor de overige bijgebouwen van de mijn zal een vergoeding geëist worden.

Artikel 69.

Een ontbonden vennootschap die de exploitatie van een mijn tot doel heeft, mag haar liquidatie niet eerder beëindigen dan nadat zij al haar activa en met name de mijn te gelde heeft gemaakt.

dans les trois mois à dater de la mise en vigueur du nouvel article. Si, au terme de ce délai, le concessionnaire ne se manifeste pas et ne revendique pas son droit de propriété sur la mine, parce qu'il ne le désire pas, parce qu'il ne croit plus à la rentabilité de la mine ou plus simplement parce que le concessionnaire primitif n'a pas de descendance, le Roi prononcera la déchéance.

Article 67.

Le Roi a le pouvoir, soit d'autoriser un concessionnaire à renoncer à sa concession, soit de le déchoir du droit de la propriété de la mine.

L'arrêté royal sera proposé par le Ministre ayant les mines dans ses attributions; il fixera les délais dans lesquels l'ancien concessionnaire s'acquittera de ses obligations du point de vue de la sécurité publique, les mesures éventuelles de conservation de la mine et la façon dont les tiers seront garantis quant à l'obligation du concessionnaire de réparer tous les dommages qui pourraient provenir de son exploitation.

Un tel arrêté ne pourra cependant être pris que sur avis favorable du Conseil d'Etat.

Si le concessionnaire estime être lésé, il a le droit de s'adresser dans les deux mois auprès des tribunaux civils.

Article 68.

Une fois l'arrêté royal de déchéance ou de renonciation et de révocation publié au *Moniteur belge*, les choses seront redevenues dans le même état que si la concession n'avait pas été accordée en ce sens que la mine n'existe plus en tant que propriété et qu'elle ne pourra renaître et être remise en exploitation qu'en vertu d'un nouvel acte de concession.

Toutefois, l'ancien propriétaire n'est pas exonéré pour autant, ni des diverses charges résultant de la concession, ni de l'obligation de réparer les dommages causés par son exploitation, sauf s'il a satisfait à toutes les conditions énoncées à l'arrêté royal et à l'obligation de réparer les dommages occasionnés par ses travaux.

De plus, en cas de carence du concessionnaire, pour satisfaire aux obligations imposées, l'Etat se substitue à lui et récupère par privilège les frais exposés, non plus uniquement sur les dépendances de la mine mais sur tous les biens dont le rang vient immédiatement après celui des frais de justice.

De cette manière, on aura la certitude que les conditions imposées par l'arrêté royal de renonciation seront exécutées.

La mine ne pourra être remise en activité qu'après un nouvel acte de concession.

Le nouveau concessionnaire éventuel pourra reprendre sans indemnité les puits, les galeries et tous les travaux du fond en général; pour les autres dépendances de la mine, une indemnité sera exigée.

Article 69.

Une société ayant pour objet l'exploitation d'une mine qui a été dissoute ne peut clôturer sa liquidation que si elle a réalisé tous ses actifs, et notamment sa mine.

Een dergelijke vennootschap behoort dus ofwel haar concessie te hebben afgestaan, hetzij ervan te hebben afgezien zonder dat zij van het recht van eigendom op de mijn vervallen is verklaard.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

De afdelingen 4, 5 en 6 van de wetten op de mijnen, groeven en graverijen, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 15 september 1919, gewijzigd bij de wetten van 2 februari 1951, 15 juli 1960 en 16 november 1961, en respectievelijk inhoudende de artikelen 60 tot 67, de artikelen 68, 69, 69bis, 70 tot 73 en de artikelen 73bis en 73ter, worden vervangen door de volgende afdelingen 4 tot 6 :

« AFDELING 4.

Intrekking van de concessies.

Art. 60. — Iedere concessie waarvan de houder vervallen is verklaard of die hij heeft afgestaan, wordt onmiddellijk door de Koning volledig of gedeeltelijk ingetrokken.

Art. 61. — Het koninklijk besluit tot intrekking wordt uitgevaardigd op eensluitend advies van de Raad van State en op voorstel van de Minister onder wie de mijnen ressorteren. Het wordt in het *Belgisch Staatsblad* gepubliceerd.

Art. 62. — De intrekking heeft uitwerking vanaf haar bekendmaking; zij herstelt de toestand zoals hij zou zijn indien de concessie niet ware verleend.

De intrekking van de concessie door de vroegere concessiehouder houdt enkel vrijstelling in van de verschillende uit de concessie voortvloeiende lasten en van de verplichting de door de exploitatie veroorzaakte schade te vergoeden voor zover hij de voorwaarden heeft vervuld gesteld bij het koninklijk besluit tot aanvaarding van de afstand of waarbij het verval van de eigendom van de mijn wordt uitgesproken en hij zijn verplichting tot herstel van de door zijn werken veroorzaakte schade is nagekomen of die verplichting aan een door de Koning erkende derde werd overgedragen.

Indien de gewezen concessiehouder de mijn niet heeft onderhouden en in die verplichting is voorzien door het koninklijk besluit tot verval of tot afstand of indien hij nagelaten heeft de nodige werken met het oog op de openbare veiligheid of de bij de van kracht zijnde wetten en besluiten voorgeschreven werken binnen de bepaalde termijn uit te voeren, laat de Staat er van ambtswege toe overgaan, nadat een eerste aanmaning zonder gevolg is gebleven en in dringende gevallen zelfs zonder dat aan deze formaliteit is voldaan, of wanneer de bij het koninklijk besluit bepaalde termijnen niet werden nageleefd.

De bedragen door de Staat betaald voor de uitvoering van de bij het vorige lid bedoelde werken zijn bij voorrecht verhaalbaar op de gezamenlijke roerende en onroerende goederen; dit voorrecht komt in rangorde onmiddellijk na de gerechtskosten.

Dès lors, une telle société doit, soit avoir sa concession, soit avoir renoncé, soit avoir été déchue du droit de propriété de la mine.

E. GLINNE.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

Les sections 4, 5 et 6 des lois sur les mines, minières et carrières coordonnées par l'arrêté royal du 15 septembre 1919, modifiées par les lois des 2 février 1951, 15 juillet 1960 et 16 novembre 1961, comportant respectivement les articles 60 à 67, les articles 68, 69, 69bis, 70 à 73 et les articles 73bis et 73ter sont remplacées par les sections 4 à 6 suivantes :

« SECTION 4.

De la révocation des concessions.

Art. 60. — Est révoquée immédiatement par le Roi, en tout ou en partie, une concession dont le titulaire est déchu ou à laquelle le titulaire a renoncé.

Art. 61. — L'arrêté royal de révocation est pris de l'avis conforme du Conseil d'Etat, sur proposition du Ministre qui a les mines dans ses attributions. Il est publié au *Moniteur belge*.

Art. 62. — La révocation produit ses effets à partir du jour de la publication; elle remet les choses dans le même état que si la concession n'avait pas été octroyée.

La révocation de la concession par l'ancien concessionnaire n'exonère des diverses charges résultant de la concession et de l'obligation de réparer les dommages causés par l'exploitation que pour autant qu'il ait satisfait aux conditions mentionnées à l'arrêté royal acceptant la renonciation ou prononçant la déchéance à la propriété de la mine, qu'il ait satisfait à son obligation de réparer les dommages provoqués par ses travaux ou que cette obligation ait été transférée à un tiers agréé par le Roi.

A défaut par l'ancien concessionnaire de pourvoir à l'entretien de la mine s'il a été prévu par l'arrêté royal de déchéance ou de renonciation, ou d'exécuter les travaux nécessaires pour sauvegarder la sécurité publique ou les travaux prescrits conformément aux lois et arrêtés en vigueur dans les délais fixés, l'Etat y fait procéder d'office, après une sommation restée infructueuse, et même sans cette formalité en cas d'urgence ou de non-respect des délais fixés par l'arrêté royal.

Les sommes payées par l'Etat pour l'exécution des travaux visés à l'alinéa précédent sont recouvrables par privilège sur la généralité des meubles et immeubles; ce privilège se range immédiatement après celui des frais de justice.

AFDELING 5.

Afstand van de eigendom van de mijn.

Art. 63. — Met toestemming van de Koning kan van de eigendom van de mijn worden afgezien :

1° wanneer erkend wordt dat geen enkele laag van de stof of stoffen waarop de concessie betrekking heeft voor exploitatie in aanmerking komt;

2° wanneer de laag waarvoor de concessie werd verleend industrieel of economisch niet meer kan worden geëxploiteerd;

3° wanneer de concessiehouder niet meer over de technische of financiële middelen beschikt die nodig zijn om de exploitatie verder te zetten;

4° wanneer de concessiehoudende vennootschap ontbonden is.

AFDELING 6.

Verval van het eigendomsrecht op de mijn.

Art. 64. — De concessiehouder wordt, na te zijn gehoord en op voorstel van de Minister, door de Koning van zijn eigendomsrecht op de hele mijn of een deel van de mijn vervallen verklaard :

1° wanneer hij, door eigen fout, tekort is geschoten bij de uitvoering van de concessievoorwaarden, met name wat betreft de termijn binnen welke een aanvang moet worden gemaakt met de werken of met de werkelijke exploitatie van de mijn;

2° wanneer, nadat sedert drie jaar of meer een einde is gekomen aan elke vorm van exploitatie en nadat de Minister de concessiehouder heeft aangemaand de exploitatie te hervatten, zulks niet binnen zes maanden is gebeurd en regelmatig is voortgezet tot volle vijf jaar na de aanmaning;

3° wanneer de concessiehouder door zijn daden en zonder een voor wettig erkende reden de openbare veiligheid in het gedrang heeft gebracht of de behoeften van de verbruikers heeft verwaarloosd;

4° wanneer de concessiehouder niet meer de nodige technische of financiële middelen heeft om de exploitatie voort te zetten;

5° wanneer de concessiehoudende vennootschap ontbonden is;

6° wanneer de mijn verlaten is hetzij omdat de concessiehouder overleden, onbekend of verdwenen is, hetzij omdat zijn erfgenamen of rechtsopvolgers overleden, onbekend of verdwenen zijn of nog omdat de concessiehouder een ontbonden vennootschap is en het onmogelijk blijkt de overleden of verdwenen vereffenaars te vervangen.

AFDELING 7.

Procedure betreffende de afstand of het verval van de concessie.

Art. 65. — De aanvraag om afstand te doen van de concessie wordt ingediend bij de Minister tot wiens bevoegdheid de mijnen behoren. Bij die aanvraag wordt gevoegd hetzij een getuigschrift van de hypotheekbewaarder waaruit blijkt dat er geen inschrijving op de mijn meer bestaat, hetzij

SECTION 5.

De la renonciation à la propriété de la mine.

Art. 63. — Il peut être renoncé, moyennant autorisation du Roi, à la propriété de la mine :

1° lorsqu'il est reconnu qu'il n'existe aucun gîte exploitable de la ou des substances qui font l'objet de la concession;

2° lorsque le gîte concédé a cessé d'être industriellement ou économiquement exploitable;

3° lorsque le concessionnaire ne possède plus les facultés techniques ou financières nécessaires à la poursuite de l'exploitation;

4° lorsque la société concessionnaire est dissoute.

SECTION 6.

De la déchéance du droit de propriété de la mine.

Art. 64. — Le concessionnaire, après avoir été entendu, est déchu par le Roi sur proposition du Ministre, de son droit de propriété sur tout ou partie de la mine :

1° lorsqu'il a gravement manqué, par son fait, aux clauses du cahier des charges de la concession, notamment en ce qui concerne le délai dans lequel les travaux doivent être commencés ou la mine mise en exploitation effective;

2° lorsque, toute exploitation ayant cessé depuis trois ans ou plus et le Ministre ayant sommé le concessionnaire de la reprendre, l'exploitation n'a pas été reprise dans les six mois et continuée régulièrement jusqu'à l'expiration de la cinquième année qui suit la sommation;

3° lorsque le concessionnaire aura, par son fait et sans cause reconnue légitime, inquiété la sûreté publique ou compromis les besoins des consommateurs;

4° lorsque le concessionnaire ne possède plus les facultés techniques ou financières requises pour la poursuite de l'exploitation;

5° lorsque la société concessionnaire est dissoute;

6° lorsque la mine est abandonnée, soit que le concessionnaire soit décédé, inconnu ou disparu, soit que ses héritiers ou ayants cause soient décédés, inconnus ou disparus, ou encore que le concessionnaire soit une société dissoute et qu'il s'avère impossible de pourvoir au remplacement des liquidateurs décédés ou disparus.

SECTION 7.

De la procédure relative à la renonciation ou à la déchéance.

Art. 65. — La demande de renonciation est introduite auprès du Ministre qui a les mines dans ses attributions. Elle est accompagnée, soit d'un certificat du conservateur des hypothèques constatant qu'il n'existe plus aucune inscription sur la mine, soit du ou des documents par lesquels les créan-

een document of documenten waardoor de schuldeisers die hypotheek genomen hadden op de mijn, afstand doen van hun rechten.

Art. 66. — § 1. — Afstand van een concessie wordt niet toegestaan en vervallenverklaring wordt niet uitgesproken dan op gunstig advies van de Raad van State.

Op het ogenblik dat de Minister onder wie de mijnen ressorteren, de zaak voor advies voorlegt aan de Raad van State, kondigt hij door een bericht in het *Belgisch Staatsblad* aan dat de procedure tot verval of tot afstand van een concessie ingezet is.

Gaat het om een verlaten concessie, dan beschikken de rechthebbenden over drie maanden om zich bekend te maken.

§ 2. — In alle gevallen waarin een procedure tot verval wordt ingezet, beschikt of beschikken de schuldeiser(s) die hypotheek genomen hebben op de mijn, over drie maanden te rekenen van de dag waarop hun daarvan bij aangetekende brief kennis wordt gegeven. Indien die schuldeisers hun rechten niet doen gelden binnen die termijn, dan vervalt hun voorrecht.

§ 3. — Wordt de procedure tot verval ingezet omdat de mijn verlaten is, dan beschikken de rechthebbenden over drie maanden om zich bekend te maken bij de Minister tot wiens bevoegdheid de mijnen behoren.

Degene die zich heeft bekend gemaakt en wiens aanspraak door de Minister is afgewezen, kan zich tot de hoven en rechtbanken wenden om zijn rechten te doen erkennen; de eis moet, op straffe van verval, worden ingesteld vóór het verstrijken van een termijn van twee maanden te rekenen van de dag waarop de Minister de betrokkene ter kennis heeft gebracht dat zijn aanspraak is afgewezen.

Art. 67. — § 1. — Het koninklijk besluit tot afstand of verval van een concessie stelt de voorwaarden ervan vast, met name :

1° de termijnen binnen welke de concessiehouder de werken moet uitvoeren die met het oog op de veiligheid zijn voorgeschreven door de vigerende wetten en besluiten;

2° de eventuele verplichting om de mijn te onderhouden;

3° het minimumbedrag dat door de concessiehouder moet worden gestort tot waarborg van zijn verplichting om de schade te vergoeden die ontstaan is of nog mocht ontstaan door de uitvoering van de exploitatiewerken, van de in 1° bedoelde werken met het oog op de veiligheid en van de in 2° bedoelde werken tot onderhoud van de mijn.

De hierboven genoemde termijnen kunnen in uitzonderlijke gevallen op verzoek van de concessiehouder en op gunstig advies van de Raad van State bij koninklijk besluit worden verlengd.

Het koninklijk besluit tot afstand of verval van de concessie stelt vast dat de mijn vrij is van elke inschrijving of wel omdat opheffing is verleend, ofwel omdat de schuldeiser(s) vrijwillig afstand heeft (hebben) gedaan of vervallen verklaard is (zijn) van zijn (hun) voorrecht.

§ 2. — Vanaf de betekening van het koninklijk besluit tot verval van de concessie beschikt de concessiehouder over twee maanden om hiertegen bij de hoven en rechtbanken beroep aan te tekenen.

§ 3. — Het koninklijk besluit tot afstand of verval van de concessie wordt in extenso in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

ciers ayant pris hypothèque sur la mine renoncent à leurs droits.

Art. 66. — § 1. — Aucune renonciation ne sera accordée et aucune déchéance ne sera prononcée que sur avis favorable du Conseil d'Etat.

Le Ministre qui a les mines dans ses attributions annonce par la voie du *Moniteur belge* que la procédure de déchéance ou de renonciation est entreprise, en même temps qu'il soumet l'affaire à l'avis du Conseil d'Etat.

S'il s'agit d'une concession abandonnée, les ayants droit ont trois mois pour se faire connaître.

§ 2. — Dans tous les cas où une procédure de déchéance est entreprise, le ou les créanciers ayant pris hypothèque sur la mine disposent de trois mois, comptés à dater de l'information qui leur en est notifiée par pli recommandé. A défaut d'y avoir satisfait dans ce délai, ces créanciers sont déchus de leur privilège.

§ 3. — Dans le cas où la procédure en déchéance est entreprise pour cause d'abandon de la mine, les ayants droit ont trois mois pour se faire connaître auprès du Ministre qui a les mines dans ses attributions.

Celui qui s'est fait connaître et dont les prétentions n'ont pas été admises par le Ministre, peut agir devant les cours et tribunaux en vue de faire établir ses titres; sous peine de déchéance, l'action doit être intentée avant l'expiration du délai de deux mois à partir du moment où le Ministre lui a notifié le rejet de ses prétentions.

Art. 67. — § 1. — L'arrêté royal de renonciation ou de déchéance en détermine les conditions et notamment :

1° les délais dans lesquels le concessionnaire doit exécuter les travaux de sûreté prescrits conformément aux lois et arrêtés en vigueur;

2° l'obligation éventuelle d'entretenir la mine;

3° le montant de la garantie minimum que le concessionnaire doit déposer pour faire face à l'obligation de réparer les dommages nés, ou encore à venir, produits par les travaux de son exploitation, à l'exécution des travaux de sûreté mentionnés au point 1 et à l'entretien de la mine mentionnée au point 2.

Les délais cités ci-dessus peuvent, dans des cas exceptionnels, être prorogés par arrêté royal à la demande du concessionnaire, sur avis favorable du Conseil d'Etat.

L'arrêté royal de renonciation ou de déchéance constate que la mine est quitte et libre de toute inscription, soit par mainlevée, soit par renonciation volontaire ou déchéance du ou des créanciers à leur privilège.

§ 2. — Le concessionnaire a deux mois, à partir de la notification de l'arrêté royal prononçant la déchéance, pour se pourvoir contre celui-ci devant les cours et tribunaux.

§ 3. — L'arrêté royal de renonciation ou de déchéance est publié in extenso au *Moniteur belge*.

AFDELING 8.

**Het opnieuw in exploitatie nemen
van een ingetrokken concessie.**

Art. 68. — De mijn waarvan de concessie is ingetrokken, mag niet opnieuw in bedrijf worden genomen tenzij een nieuwe akte van concessie wordt verleend.

De nieuwe concessiehouder heeft het recht zonder vergoeding de putten, gangen en alle ondergrondse werken over te nemen met de rechten die eraan zijn verbonden; hij mag zich de plannen van de mijn doen overhandigen, met name die van de gronden, gebouwen en werktuigen, op voorwaarde dat hij de concessiehouder die vervallen is verklaard of die afstand heeft gedaan, vergoedt volgens de uitspraak van deskundigen.

De vergoeding betreffende bovengrondse installaties die met niet-terugvorderbare subsidies van de Staat werden opgetrokken, worden evenwel in de Schatkist gestort.

Betwistingen aangaande de regeling van de vergoeding vallen onder de bevoegdheid van de rechtbanken.

Voor de benoeming van de deskundigen, de vaststelling, de bewaartelling en de betaling van de vergoeding, evenals voor de inbezitstelling van de overgenomen aanhorigheden wordt gehandeld zoals bij onteigening ten algemene nutte. Betreffende de zakelijke rechten waarmee de aanhorigheden bezwaard zijn, heeft de bewaartelling de gevolgen welke door de desbetreffende wetten zijn bepaald.

De achterstallige rechten die aan de Staat evenals aan de eigenaars van de bovengrond zijn verschuldigd, moeten bij voorrecht worden verhaald op de aanhorigheden van de mijn of op de door de nieuwe concessiehouder krachtens dit artikel verschuldigde sommen.

AFDELING 9.

Vereffening van mijnbouwmaatschappijen.

Art. 69. — De ontbonden burgerlijke vennootschap die de ontginning tot doel heeft van een mijn waarvan de concessie niet is afgestaan, mag haar vereffening slechts afsluiten wanneer zij de machtiging heeft ontvangen afstand te doen of wanneer zij vervallen is verklaard en indien zij aan de bepalingen van het koninklijk besluit tot afstand of verval van de concessie heeft voldaan, evenals aan de verplichting om de schade die ten gevolge van haar exploitatie is ontstaan, zelf te vergoeden of door die verplichting aan een door de Koning erkende derde over te dragen. »

SECTION 8.

**De la remise en exploitation
d'une concession révoquée.**

Art. 68. — La mine dont la concession a été révoquée ne peut être remise en exploitation qu'en vertu d'un nouvel acte de concession.

Le nouveau concessionnaire aura la faculté de reprendre sans indemnité les puits, les galeries et tous les travaux du fond, avec les droits qui s'y rattachent; il pourra se faire remettre les plans de la mine, notamment les terrains, bâtiments et machines, à charge d'indemniser, à dire d'experts, le concessionnaire déchu ou ayant renoncé.

Toutefois, les indemnités relatives aux installations de surface réalisées avec des subventions à fonds perdu des pouvoirs publics, sont versées au Trésor public.

Les contestations relatives au règlement des indemnités sont de la compétence des tribunaux.

En ce qui concerne la nomination des experts, la fixation, la consignation et le paiement de l'indemnité, ainsi que l'envoi en possession des dépendances reprises, il sera procédé comme en matière d'expropriation pour cause d'utilité publique. En ce qui concerne les droits réels dont les dépendances sont grevées, la consignation produira les effets déterminés par les lois en cette matière.

Les redevances arriérées qui sont dues à l'Etat ainsi qu'aux propriétaires de la surface sont recouvrables par privilège sur les dépendances de la mine ou sur les sommes dont le nouveau concessionnaire serait redevable, conformément au présent article.

SECTION 9.

De la liquidation des sociétés minières.

Art. 69. — La société civile dissoute qui a pour objet l'exploitation d'une mine qui n'a pas cédé sa concession ne pourra clore sa liquidation que lorsqu'elle aura été autorisée à renoncer ou aura été déchue et qu'elle aura satisfait aux dispositions de l'arrêté royal de renonciation ou de déchéance et à son obligation de réparer les dommages résultant de son exploitation, soit par elle-même, soit en la cédant à un tiers agréé par le Roi.

14 avril 1975.

E. GLINNE,
A. BAUDSON,
L. HARMEGNIES,
L. TIBBAUT.